

"לְדוֹרוֹת" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: גירשנובסקי	שם פרטי: אברהם
----------------------	----------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה
במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: גירשנובסקי		בלועזית Girsnovsky	
שם פרטי איתו נולדתי: אברהם		בלועזית Abraham	
עיר לידה: קורליץ'		בלועזית 'Korlitz	
שם פרטי ושם משפחה של האב: יעקב גירשנובסקי		שם פרטי ושם נעורים של האם: שרה רחל	
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: קורליץ'		בלועזית 'Korlitz	
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה) השכלה תיכונית ותלמיד ישיבה		מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה) סנדלר וחייט	
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: קורליץ', נובוגרודק (שם העיר או האזור ושם הארץ)			
במידה והיית בגטו, ציין את שמו: גטו נובוגרודק		בלועזית Novogrodek Ghetto	
במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו		בלועזית	
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי: ברית המועצות		תאריך השחרור:	
במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)		ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור	
במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין ממת' עד מתי		שנת עליה: 1960	
		במידה ועלית באנייה, ציין את שמה: אוניית "תיאודור הרצל"	

אנא ספרי/ על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים)

נא לכתוב בגוף ראשון

נולדתי בעיירה קורליץ' שבבלארוס. הייתי בכור ל-2 אחיות ואח אחד. למדתי בבית הספר היהודי והייתי חבר בשומר הצעיר. למדנו על ארץ ישראל הרחוקה, סיפורים ושירים יפים בעברית וביידיש. בנערותי הוכשרתי עם חברי "השומר" לעלייה לקיבוץ אך לא יכולתי להגיע בצורה לא חוקית. למדתי את מקצוע התפרות, וחיינו התנהלו על מי מנוחות. הייתי נער בן 15 כשפרצה המלחמה.

נא ספרי/ על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

נשלחתי לגטו נובוגרודק (ביידיש – געטא נאוואגרוודאק), שם הייתי כחודשיים. את משפחתי לא ראיתי עוד. התחברתי עם עוד כמה נערים בני גילי, ויחד חיפשנו מקום שלא יראו אותנו ולא ידברו איתנו. כל יום עוד ועוד חבר'ה נעלמו, הבנו שהגסטאפו לקחו אותם, לקחו אותם אל סופם. החלטנו שעלינו לברוח. לבילה התגנבנו מתחת לגדרות ורצנו אל היערות. לחיים ביערות לא ניתן לקרוא "חיים". לווינו בחשש תמידי ופחד גדול שמא הגרמנים יתפסו אותנו. הרעב היה גדול והיה קשה להגיע אל הגוים ולבקש משהו לאכול, אך במשך הזמן התחלנו לעבוד והתאפשר לנו להשיג מעט אוכל תמורת כסף. בסופו של דבר מצאו אותנו הפרטיזנים. הם לא היו מוכנים שנצטרף אליהם – היהודים הללו לא הגיעו מגטו, ופחדו לסמוך עלינו אך שכנענו אותם. כמה חודשים המשכנו לנוע ולחיות ביערות, עד הגעתנו עם הפרטיזנים לגבול ברה"מ. שם ברחנו שוב. בינתיים הסתיימה המלחמה ונתנו לכל אחד מאיתנו עבודה.

אנא ספרי/ על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(השחרור וחזרתך הביתה, חיך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

לקחו אותנו לצבא האדום. לאחר 3 שנים השתחררתי והתחלתי לעבוד בבית חרושת. הורי, אחיי, וכל משפחתי נספו בשואה. לא הכרתי אף אחד, ולא ידעתי מה עלה בגורלו של דוד שלי, שברח לפני פרוץ המלחמה. הוא עלה באונייה לא לגאלית לישראל, וגורש לקפריסין שם הוא חי כ-3 שנים עד לקום המדינה. פחדתי לשלוח לו מכתב כי אם היו חושדים ברצונך לעלות לישראל, היו שולחים אותך לסיביר.

בברית המועצות הכרתי את מרים, אשתי. לא הייתה קהילה יהודית ולא היה עם מי לדבר, אז כך ללא חתונה חתמנו שאנחנו נשואים. כשחזרתי מהצבא רצינו לחזור לפולין מולדתנו. בבריה"מ נאמר לנו שיש לחכות עד שיהיה הסכם בין שתי המדינות. אבל מכיוון שלא כל המידע היה זמין ומייד כמו היום, נאלצנו לחכות 10 שנים עד שהתוודענו להסכם. למעשה כל מבוקשנו היה להגיע ארצה, אך חששנו להצהיר על כוונתנו האמיתית ואמרנו שאנו חפצים להגיע לפולין. בפולין חיינו כשנה ו-8 חודשים, שם יכולנו לבקש להגיע לישראל. הגיעו אלינו מהסוכנות היהודית והתחלנו בהכנות לנסיעה לאיטליה. באיטליה עלינו על האונייה "תיאודור הרצל". לאחר מסע של 3 ימים הגענו לחופי המדינה.

נא ספרי/ על חיך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

לאחר מסע של 3 ימים הגענו לחופי המדינה. ביום השני נציגה של הסוכנות אמרה שמחכה לנו אוטובוס לצפת... לא ידעתי בכלל איפה זה. רק ביקשתי שנישאר עם 2 המשפחות שהגיעו יחד איתנו. לא משנה כמה בכינו וביקשנו, נאלצנו להיפרד ופוזרנו כולם. אך ההרגשה בארץ הייתה נפלאה – היינו חופשיים! כשהגענו ארצה דוד שלי שאל אם אני נשוי. הראיתי לו את המסמך המעיד על נישואי למרים, והוא בתגובה מיהר לרב שיחתן אותנו תחת חופה כדת משה וישראל, ורק לאחר מכן דוד שלי היה שקט – יכולנו לחיות יחד על פי החוק העברי. בצפת לא היה חשמל אך גרוע מכל לא הייתה לי עבודה. התברר לי כי היה ביקוש לתפרות רק בגבעתיים, לכן עברנו לשם ועבדתי במפעל לנעליים – נעלי אוניון. היו הרבה משלוחים לאמריקה שהיה עלינו לספק בזמן. עבדנו

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

שם כ-80 אנשים. כל יום קמתי ב-5 בבוקר ועבדתי עד שהיה אוטובוס חזרה הביתה בערב. כך חלפו להן 30 שנה. כשיצאתי לפנסיה היה לי קשה להתעורר בבוקר ואין לי תעסוקה, לכן המשכתי לעבוד במפעל עוד 3 שנים. כיום אני גם עם מרים היקרה בקרית אנו. במבט לאחור, לא הייתי רוצה לשוב ולפקוד את המקומות הללו מעברי. יש לי מדינה משלי וזה מספיק לי. מי שעבר את השואה יכול לדעת את גודל ההרגשה הטובה לא לפחוד, לדבר בחופשיות, לנסוע באוטובוס..היום אני יכול להגיד בגאווה שזוהי המדינה שלי, ולדעת שיש מי שעומד על המשמר

ראיון: שיר זיברמן, קריית – אנו, אוגוסט 2013